

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Sebastiani Izquierdo Alcarazensis Societ. Iesv Regii
Senatus S. Inquisitionis Hispaniarvm Qualificatoris, Et
Olim Complvti Sacrae Theologiae Professoris. Opvs
Theologicvm, iuxta atque ...**

Vbi De Essentia Et Attribvtis Divinis Vbertim Dissertivr ...

Izquierdo, Sebastián

Romae, 1664

Vtrùm Attributa diuina inter se comparata æqualia sint quoad
perfectionem, seu bonitatem. Vel inæqualia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76990](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76990)

Quoniam esse quodlibet maius alio aliud non est in vniuersum, quam ipsum excedere in aliqua parte, quam supra ipsum addit aut intensiōis, sic fit maius quoad intensiōem, siue intensiue, aut extensiōis; si fit maius quoad extensiōem, siue extensiue. Sed complexum ex Deo, & creaturis nullam omnino partem aut intensiōis, aut extensiōis bonitatis addit supra bonitatem, quam habet solus Deus, iuxta dicta. Igitur tale complexum maius non est quoad bonitatem aut intensiue, aut extensiue, quam est Deus solus. Quod ipsum est, non esse illud melius, seu maius bonum, quam solus Deus aut intensiue, aut extensiue.

75 Dices. Deus, & creaturæ sunt plura bona, quam Deus solus. Ergo & maius bonum. Concesso antecedente, nego consequentiam. Quia ad pluralitatem bonorum facta est pluralitas subiectorum; quæ bona dicuntur: Deus autem, & creaturæ plura subiecta sunt dicta bona. Ad maioritatem verò boni requiritur maioritas bonitatis. Deus autem, & creaturæ simul non habent maiorem bonitatem, quam habet Deus solus.

76 Dices rursus. Totum est maius suâ parte. Sed complexum ex Deo, & creaturis totum quoddam bonum est, cuius Deus est pars. Igitur tale complexum maius est bonum, quam solus Deus. Distinguo maiorem. Totum est maius suâ parte secundum id quo excedit partem, verèque subinde est totum respectu eius; concedo. Secundum id, in quo non excedit partem, atque adeo neque est totum respectu eius, nego. Deinde distinguo minorem. Sed complexum ex Deo, & creaturis totum quoddam bonum est, cuius Deus est pars secundum numerum subiectorum,

77 siue entium, quæ bona dicuntur; concedo. Secundum bonitatem, à qua dicuntur bona; nego. Et nego consequentiam. Bonitas quippe Dei non est pars bonitatis complexi, prout opus erat, ut complexum maius quoad bonitatem, atque adeo maius bonum, quam Deus solus, diceretur; sed est ipsa tota complexi bonitas iuxta dicta. Proindeque, ut nequit complexum quoad bonitatem dici totum respectu Dei; sic nec quoad bonitatem maius, & consequenter nec maius bonum, quam Deus solus, dici potest.

Propositio 3.

77 Complexum ex Deo, & ex omnibus alijs entibus tam impossibilibus, quam possibilibus non est melius, seu non est maius bonum, quam Deus solus.

78 Tum quia tota bonitas tam impossibilem, quam possibilem eminenter continetur in Deo & eminentiâ virtutis, & eminentiâ æquivalentiâ, ut supra q. 2. proposit. 4. & 5. probatum est; recurritque argumentatio facta pro præced. proposit. Tum quia bonitas impossibilem ab annexâ sibi impossibilitatis imperfectione ita decreuit, seu potius euanescit, ut veniat reputanda pro nullâ iuxta dicta supra q. 9. fine. Quo fit, ut aggregatum ex impossibilibus, & possibilibus non magis bonum, quam aggregatum ex solis possibilibus, veniat absolutè censendum.

Propositio. 4.

78 Complexum ex Deo, & ex omnibus alijs entibus absolutè est minus bonum, quam Deus solus.

Quoniam, datis duabus perfectionibus, seu bonitatibus secundum se præcisè æqualibus, altera sit in perfectione mixta, altera si verò secus, ea, quæ est mixta imperfectione minor, quam altera, absolutè venit censenda iuxta proposit. 59. demonstratam disp. 15. q. 7. Sed bonitas solius Dei, & bonitas complexi ex Deo, & alijs entibus secundum se consideratæ æquales ut minimum sunt; siquidem prima non est minor, quam secunda, iuxta præcedentes propositiones: bonitasque talis complexi innumeris aliorum entium in ipso contentorum imperfectionibus mixta est, ut constat bonitas verò solius Dei ab omni imperfectione est prorsus immunis, ut est stabilitum q. 2. proposit. 2. Igitur bonitas talis complexi minor absolutè venit censenda, quam bonitas solius Dei; ipsumque subinde complexum minus bonum est, quam Deus solus. Quod erat ostendendum.

79 Ex hac propositione inferitur, compositum, quod ex Verbo diuino, & ex naturâ humanâ coalescit in Christo Domino, propter imperfectionem creaturæ, quam humanitas secum fert; minus bonum, atque adeo minus amabile euadere, quam est Deus solus. Quidquid in oppositum censeant, doceantque nonnulli Theologi in tract. de Incarnatione.

QVÆSTIO V.

Verum attributa Diuina inter se comparata, æqualia sint quoad perfectionem, seu bonitatem; vel inæqualia.

80 Sermo non est de Attributis diuinis aut extrinsecis, aut extrinsecis, iuxta diuisionem eorum tractatam supra disp. 2. q. 3. quod attinet ad illa extrinseca, per quæ in conceptibus suis complentur, aut constituuntur, sed tantum de formalitatibus à Deo indistinctis tum eorum, tum aliorum, quæ Deo adæquatè intrinseca sunt; ipsque toti Trinitati communibus: nam plena consideratio de personalibus ad tract. de Trinitate spectat; de quibus nihilominus obiter non nihil attingemus. Quoniam autem omnia huiuscemodi attributa communia quantum ad id, quod habent intrinsecum Deo, & inter se, & cum Deo ipso realiter sunt vnum, & idem; idem autem nec propriè sibi æquale est; nec villo modo potest esse sibi inæquale; dumtaxat agit quæstio præsens de illis, prout sunt distincta per rationem. Quo pacto plures formalitates, seu plura prædicata, seu plura attributa Dei sunt. Quæriturque, an illa ut sic comparata inter se formaliter, & ex proprijs conceptibus æqualia, vel inæqualia sint quoad perfectionem, seu bonitatem.

81 Esse inæqualia docent Hierice testans de communi disp. 15. de Volunt. n. 12. Arriag. disp. 27. n. 64. Recupit lib. 3. de Deo q. 14. Queros de Deo disp. 18. sect. 4. & alij. Esse verò æqualia tenent Arrub. 1. p. disp. 105. à n. 30. & disp. 145. n. 4.

n.4. Granad. tract. 2. disp. 9. Card. de Lugo disp. 2. de Incarnat. sect. 4. & 5. & alij.

82 Porro inter Auctores primæ sententiæ, qui censent, vnumquodque attributorum Dei formaliter, & simplicitate includere in conceptu suo essentiam, & cætera attributa, iuxta dicta supra disp. 2. q. 6. penes explicitum suorum conceptuum præcisè dicunt, esse inæqualia; iuncto enim etiam implicito, æqualia esse consistunt. Ex Auctoribus verò secundæ sententiæ alij propter dictum implicitum in illis suā sententiā inclusum, absolutè dicunt, esse attributa æqualia. Alij censent, ea fortiori æqualitatem à prædicato infinitudinis, quod omnia transcendit; quasi nequeant non esse æqualia, quæ sunt infinita. Alij denique propter exigentiam, quam vnumquodque habere dicunt in quantum diuinum identificationis cum alijs, eorum omnium perfectionem, censent, habere æquivalenter, atque ita omnia æqualia esse.

Propositio I.

83 Multa attributa diuina sumpta formaliter ex genere suo (vt aiunt) sunt inter se inæqualia quoad perfectionem, seu bonitatem.

Ab hac propositione nemo dissentit. Quia, esse attributa diuina sumpta formaliter inæqualia ex genere suo, aliud non est, quam eorum prædicata generica, vel quasi generica (Deo videlicet, & alijs entibus communia) inæqualia esse sumpta formaliter. Et certum est, multa huiusmodi prædicatorum sumpta formaliter quoad perfectionem, seu bonitatem inæqualia esse inter se. V.g. quia prædicata intellectiui, & volitiui abstractè, & secundum se sumpta inæqualia sunt quoad perfectionem; eo quod melius esse censetur posse intelligere, quam posse velle; ideo attributa diuina intellectiui, & volitiui, in quibus illa prædicata contracta ad Deum reperiuntur ex genere suo dicuntur esse quoad perfectionem inæqualia. Similiter, quia vt dicitur Sap. 6. *Melior est sapientia, quam vires*; scilicet ex suo conceptu generico: idcirco est etiam Deo melius ex genere suo esse sapientem, quam esse potentem. Atque ita attributa sapientiæ, & omnipotentia Dei ex genere suo sunt inæqualia quoad perfectionem, seu bonitatem. Pariterque de similibus dicendum est.

84 Quo eodem sensu venit dicendum, melius esse ex genere suo in Patre æterno esse Principium, quam in Filio esse principiatum. Tum meliorem esse ex genere suo originem actiuam, qua Pater producit Filium, quam passiuam, qua Filius producit à Patre. Nempe quia loquendo generice, melius est esse principium, quam esse principiatum, & melius producere, quam produci; vt est melius dare, quam accipere.

Propositio 2.

85 Multa attributa diuina etiam prout diuina, siue contracta ad Deum sumpta formaliter, & præcisè secundum proprium conceptum vniuscuiusque inæqualia sunt inter se quoad perfectionem, seu bonitatem.

Quoniam ea omnia attributa Dei, que sumpta formaliter ex genere suo sunt inæqualia, quoad perfectionem iuxta proposit. 1. etiam considerata vt diuina, siue contracta ad Deum retinent inæqualitatem eandem: quia retinent eandem formaliter conceptus genericos de suo inæquales: quin aliquid de eorum inæqualitate dematur per talem contractionem. Vt enim constat ex generali doctrinā traditā latè à nobis in Pharo Scient. disp. 2. q. 3. conlect. 4. & 6. & disp. 17. q. 5. & 6. conceptus quilibet vniuersalis idem formaliter permanet in statu contractionis, ad quem transit per sui coniunctionem cum subiecto particulari, cui attribuitur; ac erat in statu abstractionis præcisè ab omni subiecto. Atque ita, si duo conceptus vniuersales sumpti formaliter inæquales sunt inter se quoad perfectionem in statu abstractionis, & in statu contractionis per se præcisè considerati remanent inæquales; quia remanent formaliter iidem. Quod maxime verum est, quando ambo contrahuntur per coniunctionem sui cum eodem subiecto, vt euenit in nostro proposito: quia tunc ne extrinsecè quidem possunt aliquam variationem subire à subiectis se conerahentibus; eum sint vnum, & idem. Sic, quia conceptus vniuersales sapientiæ, & potentia inæquales quoad perfectionem sunt in statu abstractionis iuxta illud Sap. 6. *Melior est sapientia, quam vires*, & in statu contractionis ad Deum, (quem acquirunt per sui coniunctionem cum Dei essentia vt cum subiecto, iuxta dicta de subiecto attributorum Dei supra disp. 1. q. 10. & disp. 2. q. 1. 3. & 5.) remanent inæquales. Quod est, attributa diuina sapientiæ, & potentia etiam prout diuina inæqualia esse quoad perfectionem sumpta formaliter, prout nostra propositio fert.

Dices. Vnumquodque diuinum attributum prout tale includit in suo conceptu etiam sumpto formaliter essentiam, & omnia alia attributa Dei, atque adeo totam omnino Dei perfectionem. Igitur omnia etiam sumpta formaliter sunt quoad perfectionem æqualia. Nego antecedens. Quod falsum esse, latè probaui supra disp. 2. q. 6.

Dices deinde. Vnumquodque attributum diuinum quæ tale infinitum est quoad perfectionem; quia prædicatum infinitudinis transcendens est omnes diuinas perfectiones etiam sumptas formaliter, prout supra disp. 14. q. 1. & 4. statutum est. Igitur ab huiusmodi infinitudine omnia attributa diuina quæ talia æqualia euadunt quoad perfectionem. Quidquid sit de antecedente, loquendo formaliter. Nego consequentiam. Quia bene possunt esse inæqualia extrema, quæ sunt infinita, prout vniuersè ostensum est supra disp. 13. q. 2.

Dices præterea. Quoduis attributum diuinum eorum, de quibus nunc egimus, prout diuinum est, exigentiam essentialem, siue necessitatem habet etiam sumptum formaliter identitatis sui cum cæteris omnibus: quia talis exigentia, siue necessitas vnum ex prædicatis est transcendentibus omnes diuinas formalitates identificatas realiter. Igitur quoduis ex dictis attributis hoc titulo fert secum saltem æquivalenter omnes aliorum perfectiones. Atque ita ab hoc titulo quoad perfectionem euadunt omnia æqualia. Respondeo, singula attributa diuina identificata realiter habere quidem etiam sumpta formaliter exigentiam, siue necessitatem identitatis sui cum omnibus alijs; à talique prædicato se transcen-

dente fortiri quidem illa æquivalentiam integræ perfectionis Dei, & consequenter æqualitatem quoad perfectionem, seu bonitatem, prout propositione sequente exponemus. Quia tamen prædicatum istud non transcendit illa per inclusionem, sed per adiectionem iuxta doctrinam vniuersalem de prædicatis transcendentibus traditam à nobis latè in Pharo Scienc. disp. 17. q. 20. idcirco illa possunt, & plerunque solent concipi sine tali prædicato, siue cum præcisione ab illo: quo pacto concepta nec habent dictam æquivalentiam integræ perfectionis Dei, neq; inde oriundam æqualitatem. Quo fit, vt, quæ ex proprijs conceptibus præcisæ ab eâ necessitate identitatis cum alijs inæqualia sunt, concepta cum tali præcisione, prout nos de illis loquimur in præsentî propositione, non possint non semper esse inæqualia. Vnde illius veritas firma persistit.

89 Ex eâ autem sequitur, personas etiam diuinas Patris, Filij, & Spiritus sancti inæquales ex præcisîs suis conceptibus esse, vt concedunt Fasol. tom. 3. in 1. p. q. 42. art. 1. Recupit. lib. 3. de Deo q. 14. & Quiros tract. 2. de Deo disp. 18. sect. 4. conceptas scilicet cum præcisione à necessitate identitatis suarum personalitatum cum essentiâ, & mediâ illâ cum totâ perfectione Dei.

Propositio 3.

90 Omnia attributa diuina identificata realiter à necessitate metaphysicâ identitatis sui cum cæteris, cum eotâque perfectione Dei, quam necessitatem vnumquodque etiam formaliter sumptum fert secum annexam, æqualia euadunt inter se quoad perfectionem, seu bonitatem.

Quoniam necessitas metaphysica identitatis vnius conceptus cum altero æquivalenter est ipsa identitas. Atque adeo quibus conceptus formaliter prout necessitatus ad identitatem cum altero

æquivalenter habet in se totam perfectionem, siue bonitatem alterius; tam perfectusque subinde, tam bonus, tam æstimabilis, & amabilis censetur vt sic, quàm totum ex utroque per ipsam identitatem resultans. Quoduis igitur attributum diuinum formaliter prout necessitatum ad sui identitatem cum cæteris, cum totâque perfectione, seu bonitate Dei æquivalenter habet in se totam ipsam perfectionem, seu bonitatem ipsius Dei; tam perfectumque subinde vt sic, tam bonum, tam æstimabile, & tam amabile euadit, ac est totus Deus. Cùmque omnia, & singula Dei attributa identificata realiter similiter considerata formaliter idem eodem titulo habeant, atque quoduis seorsim; planè consequitur, omnia prout sic æqualia esse quoad perfectionem, seu bonitatem. Quod erat probandum.

Et confirmari potest. Quia, sicut Deus 91 titulo causæ primæ creaturarum tam bonus est solus, quàm integrum aggregatum ex ipso, & creaturis; eo quòd ultra suam bonitatem formalem eminenter habet in se eo titulo omnem creaturarum bonitatem, etsi eam non habeat formaliter, prout ex sententiâ omnium statuimus q. 4. Ita quoduis attributum diuinum titulo necessitatis omnimodæ ad sui cum cæteris omnibus identitatem tam bonum est sumptum seorsim prout tali necessitate effectum, quàm aggregatum ex ipso, & ex omnibus alijs; eo quòd ultra suam bonitatem formalem æquivalenter habet in se eo titulo omnem aliorum bonitatem, etsi eam non habeat formaliter. Cùmque omnia, & singula, quæ realiter sunt identificata, idem eodem titulo habeant, non possunt non omnia, & singula vt sic æqualia esse quoad bonitatem.

Vnde etiam apparet, quomodo personalitates 92 diuinæ, personæque ipsæ Trinitatis æquales omnino inter se euadant quoad perfectionem, seu bonitatem à necessitate, qua singulæ necessitate sunt ad identitatem sui cum essentiâ, & mediâ illâ cum tota perfectione Dei.

QVAESTIO I.

DISPUTATIO XVII.

QQA TRA-